

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 10
Lokakuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG. AUG. HELIÄ.
Vastaava.

1906
XI:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Kuuromykkäin kirkko. Syksy. Matkakirje. Ehdotuksia. Syksyllä (runo). Kiitos.
Kirjeitä kuuromykillä. Tietoja kotimaasta. Tietoja ulkomailta. Ilmoituksia.

Kuuromykkäin kirkko.

Joka sunnuntai kumahtelevat kirkkojen kellot. Ne kutsuvat kuulevia ihmisiä Herran huoneeseen. Sinne rientää jokainen kuulemaan Jumalan sanaa, ottamaan osaa jumalanpalvelukseen. Arkipäiväin huolet ja toimet siellä unhottuvat. Kaikki saavat lähestyä Jumalaa. Siellä rauhaton ihminen saa tosirauhan sydämeensä. Onnellisena ja tyytyväisenä lähtee kirkkoväki kotiinsa.

Kuinka usein onkaan kirkossa nähty kuulevain joukossa myös kuuromykkiä. Heilläkin on halu lähestyä Jumalaa Hänen huoneessansa. He tahtovat myös saada sydämeensä sen rauhan, jota maailma ei voi antaa. Mutta jumalanpalvelukseen he eivät ole voineet ottaa osaa, niinkuin kuulevat ihmiset. Useat heistä ovat siellä käydessään varmaan ajatelleet, miksi ei anneta kuuromykkienkin lähestyä Jumalaa omassa kirkossa tai rukoushuoneessa. Siellä me ymmärtäisimme, mitä puhutaan ja selitetään Jumalasta ja Jeesuksesta. Niin, minkätähden todellakin kuuromykillä ei voisi olla omaa Herran huonetta? Kuka voisi vastata tähän kielteisesti. Luulemme, ettei kukaan. Toivottavasti se aika pian koittaa, jolloin Suomen kuuromykillä on oma kirkkonsa.

Ulkomailla monessa paikassa on kuuromykillä jo kirkko tai rukoushuone. Esimerkiksi Kristianiassa ja Kööpenhaminassa ko-hoaa taivasta kohti kaunis kuuromykkäin kirkko. Kenellä on ollut tilaisuus käydä näissä kirkoissa, hän ei niitä voi unhottaa. Kertomatta ei myöskään voi jättää, mitä siellä on nähnyt ja kuullut.

Kristianian kuuromykkäin kirkko on rakennettu tiilistä. Se on noin 12 metriä pitkä ja 8 metriä leveä. Sen sivulla on kahdenkertainen rakennus, jossa alhaalla on sakaristo ja ylhäällä on kirkonpalvelijan asunto. Sakariston akkunain edessä on pieni, kaunis puutarha. — Eräänä kauniina sunnuntai-aamuna viime keväänä, kun auringon säteet kimaltelivat tämän kirkon pitkissä ristikkoruuduissa, kiiruhti kirkon pääkäytävästä sisään kuuromykkäisiä ja -miehiä. He istuivat käytävän molemmilla puolilla oleviin pitkiin penkkeihin. Takimmaisesta niistä ovat ylempänä kuin etummaisesta. Yhteensä niitä on 16. Istujain edessä on alttari puolipyörän muodossa valkoisine peitteineen. Sen takaosassa on alttaripöytä, jonka yläpuolella on alttaritaulu, johon on maalattu iso risti. Alttari-aitaan on kiinnitetty kirjateline, jossa pappi pitää kirjansa silloin, kun hän viittaa. Alttarin vasemmalla puolella, matalalla korokkeella on saarnastuoli ja oikealla puolella urkuharmoonio. Kirkkoon on kokoontunut seitsemättäkymmentä kuuromykkää. Juhlallinen jumalanpalvelus alkoi. Pastori Conrad Svendsen tuli alttarille ja kirkonpalvelija (kuuromykkä) pani hänen yllensä mustan messukasukan. Sitte hän yht'aikaa lauloi ja viittoi virren ja eräs neiti soitti urkuharmooniolla. Kuuromykät katsoivat silloin pappiin ja virsikirjaan seuraten siten mukana. Kun virsi oli loppunut, luki ja viittoi pappi synnintunnustuksen. Sen jälkeen tuli taas virsi niinkuin jumalanpalveluksen alussakin. Sitte pappi lausui: Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa! Tähän vastattiin: Ja maassa rauha, ihmisille hyvä tahto! Kun hän oli rukoillut, luki hän sunnuntaipäivän epistolaa ja evangeliumin sanat. Tämän perästä puhuvat kuuromykät lukivat kovalla äänellä papin kanssa uskontunnustuksen. Sitte pappi meni sakaristoon. Sillä aikaa urkuri lauloi ja soitti. Sen loputtua tuli pastori saarnastuoliin. Hän puhui ja viittoi hyvin kauniisti Jumalan sanaa evangeliumitekstin johdosta. Sanansa tulivat sydäimestä ja ne menivät kaikkien sydämiin. Mieliala oli kirkossa lämmin. Kyy-

nel kimalti monen kuuromykan silmissä. Saarnan loputtua luki pappi loppurukouksen ja siunauksen. Jumalanpalvelus oli loppunut. Hetken kuluttua nousivat kuuromykät verkalleen. He lähtivät onnellisina kotiinsa tästä mieltäylentävästä jumalanpalveluksesta.

Kristianian kuuromykkäin kirkko vihittiin tarkotukseensa marraskuun 4 p:nä vuonna 1894. Sen ensimmäisenä pappina on toiminut Norjan kuuromykkäin oma pappi, pastori Conrad Svendsen. Se on perustettu Kristianian kuuromykkäin yhdistyksen toimesta. Ja Norjan valtio antaa joka vuosi siihen apurahaa.

— Kööpenhaminassa on kuuromykillä myös oma, tiilistä tehty kirkko. Se on kauniin puutarhan ympäröimä. Samassa talossa, missä kirkko on, asuu kuuromykkäin pappi, pastori Johs. Jørgensen. Kirkossa tapahtuu jumalanpalvelus jotenkin samalla tavalla kuin Kristianian k. m. kirkossakin. Kuitenkin pidetään täällä joka sunnuntai kaksi jumalanpalvelusta, toinen puhuville ja erikseen toinen viittoville kuuromykillä. Papilla on tästä enemmän työtä, mutta hyöty on myöskin suurempi. Varoja kirkkoon ovat antaneet kuuromykkäin yhdistykset, yksityiset lämminsydämiset ihmiset ja valtio. Tämän lisäksi avustaa valtio sitä vuosittain määrättyllä summalla. Kuuromykät saavat Kööpenhaminassa kokoontua myös kaksi kertaa viikossa raamatunselitykseen. Pastori Jørgensen sanoi, että niissä käy aina paljon kuuromykkiä.

Suomessa kuuromykillä ei vielä ole omaa kirkkoa tai rukoushuonetta. Milloin tulee se aika, että täälläkin kuuromykillä on oma Herran huone? Toivottavasti tulevaisuus antaa tähän pian vastauksen.

J. K. P.

Syksy.

Syksy! — Tällä nimellä on kokonansa toisenlainen kaiku, kuin esimerkiksi keväällä tai kesällä. Syksy on ikävin vuodenaika. Luokaamme silmämme mihin tahansa, on kaikki ikävää ja yksitoikkoista. Taivaskin on useat päivät harmaa, ja pilvet lyijyn raskaita. Ja syksy ryöstää kaikki, mitä kevät ja kesä loi. Ettei ihmi-

nen kinnittäisi silmiänsä ja sydäntänsä yksin katoovaiseen, jättää syksy havupuut viheriöitsemään. Ne jää kuiskimaan ijäisestä kesästä. Ja syys-yöt ne vivahtavat Egyptin pimeyteen. Siihen lisäksi myrsky soittaa suurenmoisia surumielisiä säveleitänsä. Syksy on mielestäni luotu yksinomaan sitä varten, että oppisimme pitämään kaikkea, mitä kesällä saimme ihailla, katoovaisena tai turhuutena.

Saman lain alainen kun luomakunta, on myös luomakunnan kruunu, ihminen. Ihmisen elämässä on myös kevät, kesä, syksy ja talvi. Niinkuin vuodesta vuoteen nämät neljä kulkee vuoronsa jälkeen, samoin elämä vaihtelee. Ja sukupolvia sukupolvien jälkeen syntyy, elää, kärsii, iloitsee ja kuolee, kuolee näennäisesti. Sillä hauta on kuin talven lumivaippa. Sitten saapuu uusi kaunis kevät, ja kaikki heräävät silloin. Mitä ihmisen uudessa keväässä tapahtuu, on järkemme tai käsityskykymme ulkopuolella. Siis siihen saa luodakin vaan uskon silmät.

Orimattilassa syksyllä 1906.

Hulda Hakala.

Matkakirje.

Päähäni pälkähti kirjoittaa muutama sana »Kuuromykkäin lehteen» kesämatkastani Länsi-Suomen saaristoon. Päästyäni kahden viikon kesälomalle toimestani, mietiskelin, kuinka kultaista lepoaika käyttäisin kootakseni voimia ja virkistystä talven varaksi. Sentähden päätin tehdä huviretken kesälomani kuluksi. Eräänä heinäkuun aamuna lähdin H:gistä junalla Turkuun, jonne matkustin ensi kerran eläissäni. Omituiselta tuntui nähdä ensi kerran tunnelia. Höyryhepo puski täydellä vauhdilla Karjan ja Skurun välillä olevan tunnelin lävitse ja vaunussa oli jonkun minuutin aivan pimeä. Viiden tunnin junamatkan jälkeen astuin ulos Turun asemalle. Katsahdin ympärilleni, olisiko ystäväni Sävele saapunut vastaanottamaan minua, mutta hän ei ollut tullutkaan, koska hänelle lähettämäni kirje oli myöhästynyt. Olin hiukan epäröivällä päällä, kun ystäväni ei saapunutkaan, mutta rohkaisin mieleni ja aloin tallustella pois asemalta. Päästyäni kadulle,

arvelin, keneltä saisin tietää, mitä tietä pääsisin ystäväni Säveleen asuinpaikkaan. Siksi käännäyinkin vahdissa seisovan poliisin puoleen sekä kysyin häneltä kuuromyökkäin koulua. Ymmärsikin puhettani ja viittoi kädellään osoittaen Aurajoen toiselle puolelle, kaupungin päähän, jossa sijaitsee k. m. koulu korkealla mäellä. Nostin lakkiani kiitokseksi, johon poliisi vastasi ohimomerkillään. Suuntasin askeleeni osoitettuun paikkaan Aurajoen sillan ylitse ja vähän ajan kuluttua jouduinkin k. m. koulun pihalle. Täällä tapasin vahtimestarin emännän, joka pesi vaatteita. Kysymyksiini emäntä vastasi sormillaan sekä neuvoi minua k. m. yhdistykselle, joka on k. m. koulua hyvin likellä. Rouva Virtanen, k. m. yhdistyksen huoneuston hoitaja, antoi tarpeelliset neuvot, joten voin löytää Säveleen asuinpaikkaan Käkölään. Sanottiin vielä, että Naantalissa asuu yksi tuttava k. mykkä, joka tietää myös S:n asuinpaikan. Rouva V. ei muistanut k. mykän osoitetta. Laiva vei minut kello $1\frac{1}{2}$ j. p.p. rannasta Suomen pienimpään kaupunkiin, jonne kesti matka puolitoista tuntia. Matkan varrella silmäilin ihaillen kaunista ja vaihtelevaa saaristoluontoa. Muun muassa erään saaren luona törröttää jättiläismäinen akkijyrkkäinen kallio-kivi, jonka kupeelle on kovin vaikea kiivetä. Kun laiturit tuli, nousin ylös ja huomiota kiinnitti meren rannassa muhkea kylpylaitos liehuvine keltapunaisine lippuineen. Laivapojalta kysyin k. mykkä Kivikarin asuntoa, mutta hän ei näyttänyt tietävän ja kääntyi erään pojan puoleen, joka seisoi laiturilla. Hänen johdolla menin tuttavani luo. Pyysin häntä opastamaan minua Käkölään S:n luo. Heti lähdimme taipaleelle salmen yli venheellä saareen, jossa kulimme kärritietä myöten. Oli kovin hauskaa kävellä ja hengittää raitista ilmaa keuhkoihimme. Olimme jo Luonnonmaalla kello 9 illalla, jossa sijaitsee S:n kotitalo. Siellä tapasimme S:n veljen, ylioppilaan, jolta kysyin: »onko Sävele kotona?» Täällä ei hän ollut, vaan sanottiin hänen asuskelevan kilometrin päässä olevassa tölissä kesäisin ja harjoittelevan maalaustaidetta siellä. Sitten menimme, mutta näimme, että tollin ovi oli kiinni ja sen takana tuo unikeko lepäsi makeassa iltaunnessa. Akkunaa koputteli veljensä herättääkseen hänet, mutta turhaan. Yhä kovemmin koputeltiin seinää, että lattiakin rupesi lopulta heilumaan ja sänky vavahteli sen mukaan. Viimein heräsi hän keskellä parasta untansa ja sai

tietää veljeltään, että vieraat odottivat häntä. Puki kiiruusti ja avattuaan ovensa hämmästyi aikalailla, kun näki minut. Myös ihmetteli hän, että minä tulin aivan onnellisesti perille, huolimatta kaupungin hälinästä ja mutkikkaita teitä pitkin kuin ihmeen kautta.

(Jatk.)

Ehdotuksia.

Tämä kirjoitus kehoittaa k. m. naisia valmistamaan terveellistä ruokaa kotona omaisille. — Kootkaa ja poimikaa ahkerasti syksyllä metsämarjoja ja sieniä suuressa määrässä, että voi niistä pitkin talvea tyytyväisinä valmistaa monta hyvää, maukasta ja terveellistä ruokaa.

Tänä syksynä saatiin vähän metsämarjoja ja paljon sieniä. Jos naiset eivät tiedä, miten valmistetaan sieniä, niin ostakaa halpa ruokasienikirja kirjakaupasta. Ennen olin maalla nähnyt metsässä paljon sieniä, enkä tietänyt valmistaa niitä, mutta jouduin palvelukseen kaupunkiin ja opin, että on hyödyllistä säilyttää sieniä ja marjoja y. m. Maalla sivistymättömät emännät käyttävät vähän marjoja, eivätkä koskaan valmista sieniä ja halveksivat niitä.

Samalla tahtoisin johdattaa jokaisen sellaisen naisen mieleen, joka omistaa pienemmänkin maatilan maalla, että hän voisi ryhtyä perustamaan kotiinsa kasvitarhan ja keväällä ahkerasti istuttaisi kyökkikasvia y. m. Kasvitarhatuotteet ovat erittäin terveellisiä käyttää jokapäiväisessä ruoassa.

Toivoisin, että jokaisessa kodissa, jossa on k. mykkiä, löytyisi sellaisia, joilla olisi harrastusta oikeaan taloudenpitoon, keittotaidon oppimiseen, säästäväisyyteen ja kaikkien ruoaksi kelpaavien aineksien tarkkaan käyttämiseen. Toivoisin myös, että pantaisiin toimeen k. mykille naisille iltakeittokurssit ja iltakäsityökurssit siellä, missä maalla tai kaupungissa on joukko k. m. naisia.

Olisi parempi oppia eri töitä ja saisivat k. m. valmistaa kotona omaisille ja itsellensä vaatteita.

Monet emännät eivät tahdo ottaa k. m. naisia keittäjiksi, vaan siivoojiksi ja karjanhoitajiksi, sillä he luulevat k. m. naisien olevan taitamattomia keittotaidossa.

Syksyllä.

Lehdet kellastuvat, varisevat,
Puitten oksat paljahaksi saa.
Yli Suomen henkii kylmä tuuli,
Vienon suvi-tuulen sammuttaa.
Viesti maahan verkallehen saa:
„Jo syksy tullut on!“

Kasvit talvi-uneen torkahtavat,
Sä elon kaiken näet ehtyneen.
Syksyn routa tiet ja torit peittää
Purot, lammit käypi riitteeseen.
Järven laineet raskahasti loiskii:
„Jo syksy tullut on!“

Nyt kylmää on, nyt luonnossa on
syksy,

Mutt' ei oo syksy sielussa;
Ulkona vaan raivotkohon myrsky,
Tyyntä, rauhaisaa on rinnassa.
Vain kaukaisena kuuluu sinne
kuiske:
„Jo syksy tullut on!“

Kuopio 19 ¹²/₁₀ 06.

Ei ole Suomen syksy meille synkkä,
Kun Pohjolassa oomme kasvaneet;
Me syksyn tuiskut, ynnä monta
muuta
Kyllin usein oomme kestäneet.
Tyynin mielin virkkaa suomalainen:
„Jo syksy tullut on!“

Syksylläpä alkaa lasten huvi,
He vaeltavat kouluun iloisiaan;
Mennyt kun on pois jo armas
suvi,
Riennetähän kouluun oppimaan.
Ja tyytyväisnä lapset huutelevat:
„Jo syksy tullut on!“

Mä itselleni iloisesti virkoin:
„Sullekin jo syksy tullut on!“
Mä hymyelin tälle aatteelleni,
Ja siit on mulle huvi verraton
Aina kaikuu sielussani hiljaa:
„Jo syksy tullut on!“

Vappu Vuokkola (k.-m.).
(Styrrman).

Kiitos! *)

Kuuromykkäystävilleni, jotka minua muistivat syntymäpäivänäni, jolloin täytin viisikymmentä vuotta, lausun täten lämpimimmät kiitokseni.

Helsinki, 15 p. syysk. 1906.

Valter Forsius.

Levittäkää Kuuromykkäinlehteä hankkimalla sille tilaajia kuulevainkin joukosta! Tilaukset sopii lähettää osoitteella: Herra John Sundberg, Helsinki, Yrjönkatu 5.

*) Tämä tiedonanto saapui toimitukselle, kun lehti jo oli painovalmis, joten ei voitu sitä saada syyskuun numeroon.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Rakkaat Suomen kuuromykät!

Tervehdin teitä kaikkia rakkaita kuuromykkiä niin tuttuja kuin tuntemattomia. Vaikka olemme muutamat täällä maailmassa tuntemattomat, kuitenkin olemme ylhäällä taivaassa hengessä tunnetut.

Tässä lähetän yhteisen kirjeen monelle koulutoverilleni, sillä ei ole minulla aikaa kirjoittaa jokaiselle, jotka ovat minulle kirjoittaneet kirjeitä. Kiitän sydämellisesti niitä, joilta olen saanut kirjeitä suurella ilolla vastaanottaa. Muun muassa niissä kysyttiin, mitä teen kotona? Tähän vastaan, että kotini tarvitsee minua avuksi. Välistä kudon, ompelen ja virkkaan vieraille ja välistä omaisilleni eli itselleni. Ilmoitan voivani hyvin ja äitini on aivan terve. Rukoilkaamme, että Rakas Taivaallinen Isä Jumala antaisi äitini elää meidän turvanamme.

Helatorstain jälkeen menin vierailemaan Kotkaan ja Kyminiin, jossa on paljon kuuromykkiä. 2 kuuromykkää on venäläisiä. Yksi kuuromykkäpoika ei käy mitään koulua. Minä menin rohkeasti puhumaan pojan kanssa. Mutta hän ei osannut puhua ensinkään, vaan viittomalla. Sitä hän ymmärsi hyvin. Oli hyvin hauskaa jutella heidän kanssaan. Minä näytin mykille ison valokuvan, jossa oli kuuromykkiä ja muita kuulevia Helsingin kokouksesta viime suvena. Me katselimme tarkoin, sitä ja tunsin muutamia siinä. Ihastuin, kun sain nähdä valokuvassa entisen opettajani Juho Grönroosin. Lähetän terveisiä hänelle, jos hän lukee kirjettäni tässä lehdessä. Kuuromykät sanoivat että hän on hyvä ja auttavainen kuuromykille.

Kesä kaunis, ihana vuoden aika on ollut, aurinko paistoi lämpimästi ja linnut palasivat rakkaaseen isänmaahamme ja toivat terveisiä kaukana olevilta meille. Mutta jos Jumala antaisi myös vanhurskaudenkin auringon paistaa kirkkaasti ja selvästi sydämiimme, niin että kerran, kun autuaallinen päivä tulee, että me kaikki yhtyisimme ja saisimme vasta nähdä toinen toisemme ja siellä olla Jeesuksen kanssa aina. Toivon että me kuuromykät saamme laulaa voittovirsiä tuolla ylhäällä kalliin karitsan ympärillä ja katsella Hänen pyhiä kasvojansa. Voimme tulla sinne uskon kautta Jeesukseen, sillä Jeesus itse sanoi: Minä olen tie, totuus ja elämä. Pyhä Henki vahvistakoon ja lisätköön uskoamme.

Olen monta kertaa ajatellut käydä Kuopiossa, vaan minun on melkein mahdoton vielä tietää lähdöstäni. Kyllä aikani meni siellä hauskaasti, sillä ihmiset olivat minulle ystävällisiä, josta lausun sydämelliset kiitokset kaikille, jotka ovat minulle ystävyttä

osoittaneet siellä oloni aikana. Kaikki hauskat ajat, kuin minulla oli siellä, ovat aina säilyneet tuoreessa muistissa.

Nyt jätän teidät Herran haltuun. Monia tuhansia terveisiä kullekin isänmaamme mykälle ja kaikille kuurojenkoulujen opettajille, epettajattarille omaisiltani ja itseltäni.

Kunnioituksella
Pyhtääläinen.

Tietoja kotimaasta.

H:gin Kuurojen Voimistelu- ja Urheiluseura toimeenpani Seurasaarella jäseniensä kesken ensimmäiset urheilukilpailunsa kuusiottelussa syyskuun 9 p:nä. Kilpailuihin otti osaa 8 henkeä, nimittäin: Oskar Wetzell, Eino Karilas, Oskar Lumme, Antti Jokelainen, Aug. Virtanen, Karl Helenius, Alb. Joutsen ja Antti Laukkanen.

Eri urheilulajeissa saavutettiin seuraavat tulokset:

100 m. juoksu:

Oskari Lumme	13	sek.
Karl Helenius	13 $\frac{1}{5}$	»
Antti Jokelainen	13 $\frac{2}{5}$	»
Aukusti Virtanen	14 $\frac{3}{5}$	»

Kiekonheitto:

Jokelainen	53,49	m.
Lumme	49,56	»
Helenius	40,45	»
Virtanen	29,48	»

Kuulantyyntö:

Jokelainen	17,34	m.
Lumme	17,25	»
Helenius	17,03	»
Virtanen	14,89	»

Pituushyppy:

Lumme	8,99	m.
Helenius	8,73	»
Virtanen	8,14 $\frac{1}{2}$	»
Jokelainen	8,14	»

Keihäänheitto:

Lumme	51,78	m.
Helenius	46,50	»
Jokelainen	45,48	»
Virtanen	42,23	»

Kolmiloikkaus:

Helenius	19,45	m.
Jokelainen	18,85	»
Lumme	18,67	»
Virtanen	17,54	»

Palkintoina jaettiin 4 hopeamitalia, joihin sinivalkoiset nauhat olivat kiinnitetyt. Palkintojen jakaminen tapahtui myöhemmin illalla H:gin K.-m. y:n huoneustossa, missä lopuksi kohotettiin »eläköön» urheilun edistymiseksi H:gin K.-m. y:n keskuudessa.

Parhaimman tuloksen 11 pistettä saavutti Lumme. Toiseksi tuli Helenius 14 pisteellä. Kolmannen tuloksen saavutti Jokelai-

nen 15 pist. ja neljännen 32 pistettä Virtanen. Kilpailujen aikana oli ilma kaunis ja lämmin; mutta tuskin olivat ne päättäneet, kun alkoi sataa taivaan täydeltä.

Kestävyysjuoksu 1609 metrin (engl. peninkulma) matkalla pidettiin H:gin Kuurojen V. & U. seuran toimesta Kaisaniemen urheilukentällä syysk. 23 p:nä klo 9 a.-p. Taipaleelle lähti juoksemaan toinen osa I:ssä ryhmässä ja toinen osa II:ssä ryhmässä. Parhaimman ennätyksen 5 m. 40 sek. voitti *Juho Ranta*, joka sai kultamitalin. Toiseksi tuli *O. Lumme*, aika 5 m. 46 ³/₅ sek. ja kolmanneksi *O. Vetzell*, aika 5 m. 59 sek. Jälkinmäiset saivat hopeamitaleja. Kilpailuun otti osaa 8 henkeä, joista yksi luopui kesken.

Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistys toimi iltaman syyskuun 16 p:nä kuuromykkäin huoneustossa. Ohjelmassa oli ensin tervehdyspuhe viittomilla. Sen jälkeen pidettiin viitaten hengellinen esitelmä. Toinen esitelmä, joka koski kuuromykkäin suhdetta raittiuteen ja heidän velvollisuuksiaan raittiusaatteen palveluksessa, pidettiin puheella, joka tulkittiin myös viittomilla. Eräs kuuromykkä antoi hauskan kuvauksen juoppoparannuslaitos Turvan elämästä. Väliajalla tarjottiin kaikille teetä maksutta. Sen kuluttua esitti »Professori» kaikkein mielihyväksi useamman laatuista taikatemppejaan. Ohjelman loputtua jatkettiin yhdessäoloa leikkien seurapeleillä.

Yhdistykseen liittyi yksi uusi jäsen.

Raittiusesitelmää pidettiin Loimaalla asuville kuuromykyille syysk. 23 p:nä Turun Kuuromykkäin raittiusyhdistyksen toimesta. Tilaisuudessa näytettiin myös taikalyhdyllä kaksi kuvasarjaa. Kuuromykyt olivat raittiusasiaan innostuneita ja toivoivat, että vastedeskin pidettäisiin samanlaatuista esitelmää.

Tampereen kuuromykyt tekivät kävelyretken sunnuntaina syysk. 28 p. Messukylään Järvenpään taloon. Siellä vietettiin juhla Suomen aistiviiallisten koulujen tarkastajan *Valter Forsiuksen* syntymäpäivän johdosta. Hän täytti nimittäin 50 vuotta. Nautittiin virvokkeita ja päivällistä sekä pidettiin puheita.

Raittiusiltaman toimi Turun kuuromykkäin r.-y:s 7 p:nä lokakuuta kuuromykkäin huoneustossa Horttokadun 2:ssa. Tilaisuuteen oli saapunut tavallista enemmän kuuromykyä. Salin takaseinään oli asetettu yhdistyksen uusi sinipohjanen, valkeareunainen kilpi, jonka ylälaidassa on kuvattuna kullattu tähti sädeviivoineen. Tähten sivuilla on yhdistyksen nimikirjaimet: T. K. R. Y. Kilven alalaidassa on yhdistyksen tunnuslause: Suomen kuuromykyt raittiiksi! Sinivalkeisten lippujen ympäröimänä näytti

tämä uusi kilpi hyvin aistikkaalta. Iltaman ohjelmassa oli ensin puhe, jonka piti opettaja *J. Palomaa* ja jonka maisteri *E. Lück* tulkitsi viittomakielellä. Puheessa tehtiin selkoa yhdistyksen jäsenten tehtävistä ja velvollisuuksista yhdistystä ja siihen kuulumattomia kuuromykkiä kohtaan. Puhe käännettiin viittomilla. Tämän jälkeen lausui herra *F. Talvikoski* sepittämänsä tunteellisen runon »Olen talven lapsi» sekä puheella että viittomilla. Esitelmässä, jonka piti opettaja *A. Jukola* ja joka käännettiin viittomilla, selitettiin väkijuomain vaikutusta ihmisen henkisiin kykyihin. Kun raittiuskertomus »Älkää juoko sitä!» oli esitetty, pidettiin pieni väliaika ja nautittiin teetä. Sen kuluttua kuvailtiin kieltolain tuottamaa siunausta kuuromykkillekin. Taikalyhdyllä näytettiin kuvasarja: »Juomarin viettävä tie», joka selvine, värikkäine kuvineen teki kaikkiin syvän vaikutuksen. Tämän perästä jaettiin kaikille ilmaiseksi raittiuslehtisiä. »Maainme» kuvaelmalla, jossa laki, työ ja rauha sopusoinnussa Suomen onnea kuvasivat, ja op. *Palomaan* pitämällä rukouksella päättyi tämä kaikin puolin hyvin onnistunut iltama, joka jätti kuuromykkiin pysyvän muiston. — Yhden vuoden ajan on tämä pieni, pirteä yhdistys nyt toiminut. Paljon siunausta se jo on tuottanut ja syyllä uskaltaa toivoa, että se edelleenkin menestyksellä voi suorittaa tärkeän tehtävänsä, sillä sekä toimivia henkilöitä että kutakin yksityistä jäsentä elähyttää yhdistyksen tunnussana: Koko Suomen kuuromykät raittiiksi.»

Yhdistykseen liittyi neljä uutta kuuromykkäjäsentä.

Pohjoismainen aistivalliskokous. Aistivalliskoulujen tarkastaja Valter Forsius y. m. ovat senaatilta anoneet 5,000 mk:n suuruisia määrärahaa niiden välttämättömien menojen suorittamiseksi, joita Helsingissä kesällä 1908 pidettäväksi aiottu pohjoismainen aistivalliskokous tulee aiheuttamaan.

Nestori Sipilä vainajasta kerrotaan, että hän valmisti erinomaisen hienoja huonekaluja. Niistä sai hän useissa Vesilahden maamiesseuran näyttelyissä ensimmäisen palkinnon. Sen ohessa keksi hän jonkunlaisen pellavakoneenkin.

Turun k.-m. kouluun on tämän lukuvuoden alussa otettu kolmiosastoiselle koeluokalle 31 uutta oppilasta, joita nyt on kaikkiaan 104.

Kuopion k.-m. kouluun otettiin tänä syksynä 46 uutta oppilasta, joita on kaikilla luokilla yhteensä 136. Näin suuren oppilasmäärän takia onkin Kouluylhallitus senaatille ehdottanut, että Kuopion k.-m. kouluun perustettaisiin lisää yksi rinnakkaisluokka (uusi koeluokka), johon saisi ottaa korkeintaan 15 oppilasta.

Eron virastaan on pyytänyt ja saanut Oulun k.-m. koulun opettajatar, rouva *A. Toppelius*.

Neiti Elma Eklund, joka on »Tidskrift för döfstumma» lehden toimitussihteeri, on jo pitemmän aikaa sairastanut umpisuolentulehdusta H:gin Diakonissalaitoksella. Nykyään kuuluu hän jo olevan paranemaan päin.

60 vuotta oli lokakuun 1 p:nä ollut toiminnassaan *Porvoon kuuromykkäin koulu*. Koulun ensimmäinen johtaja *Karl Oskar Malm* oli itse kuuromykkä. Hän syntyi Euran pitäjässä 12 p. helmik. 1826. Hänen isänsä oli sotakamreeri ja Porvoon kunnallisraatimies *A. G. Malm*, ja äitinsä nimi oli *Katarina Juliana*, syntyisin *Tandefelt*.

Vuonna 1834 joutui *K. O. Malm* k.-m. koulunopettajan *J. G. Holtzin* luo Tukholmaan ja pääsi 14 p. helmik. 1842 maksavaksi oppilaaksi *Manillan* k.-m. kouluun. V. 1843 otettiin hän opiston auttavaksi ala-opettajaksi ja nuorempien toverien hoitajaksi. 16 p. lokak. 1845 pääsi hän pois *Manillan* koulusta saaden arvosanat, jotka osoittivat, että hänellä oli »erinomaiset tiedot ruotsinkielessä, Ruotsin- ja yleisessä historiassa ja maantieteessä, laskennossa, mittausopissa, yleisessä luonnontieteessä — erittäinkin tähtitieteessä, joka oli hänen lempi-aineitaan, sekä uskonnon pyhissä to- tuuksissa.» Hän johti *Porvoon* yksityistä k.-m. koulua vuodesta 1846 lokak. 1 p:stä kevätlukukauden loppuun 1859. Sitten oli hän opettajana *Turun* k.-m. koulussa syksystä 1859 aina kuolemaansa asti, joka tapahtui 8 p. kesäk. 1863.

Porvoon k.-m. koulun toisina johtajina ovat olleet: varapastori, sittemmin piispa *C. H. Alopæus* 1859—1860; neiti *Selma Åkerstedt* 18²¹/_{s60}—18²⁰/₄₆₃; pastori *Akilles Siren* 18²⁰/₄₆₃—18²⁰/₂₉₀; filos. maisteri *Valter Forsius* 18²⁰/₂₉₀—18¹/₉₉₃; opettajakandidaatti *Ivar Savolainen* 18¹/₉₉₃—18¹/₉₉₆ ja filos. kandid. *Ossian Wichman* vuodesta 18¹/₉₉₆ alkain.

H. K. Y. lähetti tämän juhlan johdosta *Porvoon* koululle näin kuuluvan sähkösanoman:

»Kauvan eläköön *Malmin* 60 vuotta täyttänyt laitos perustajansa kunniaksi ja kuuromykkäin valistukseksi.

Helsingin Kuuromykkäinyhdistys.»

Voltan toimisto *Washingtonissa* Pohjois-Ameriikan Yhdysvalloissa on lähettänyt H:gin K.-m. yhdistykselle *Sarah Fullerin* kirjoittaman kertomuksen siitä, miten hän opetti kuuromykkä sokean tohtorin, *Helen Kellerin* suulla puhumaan; pienen esitelmän siitä, miten on k. mykän lapsen kanssa seurusteltava hänen kotonaan; ja seitsemännen vuosikertomuksen *Pennsylvanian* (Phila-

delphiassa) k. mykkäinlasten puhekoulun toiminnasta. Kirjassa on useita kuvia koulusta, sekä ulko- että sisäpuolelta, ja koulun oppilaista työssä ja vapaina ollessa, ynnä oppilaiden tekemistä käsitöistä.

Tietoja ulkomailta.

Tietokartta Euroopan kuuromykkäin sivistysoloista on ilmestynyt *Wienissä* Itävallassa, kertoo nimimerkki *J. K. P.* tämän vuoden »Aistiävialliskoululehden» numerossa 7. Kartassa on kuvattuna Euroopan maat. Ja ne paikat, missä k.-m. kouluja löytyy, ovat merkityt eri värisillä viivoilla. Koulujen oppilasmäärät ovat siinä myöskin merkityt sekä se seikka, opetetaanko koulussa yksinomaan tyttöjä tai poikia vai ovatko koulut yhteiskouluja.

Tämän kartan mukaan on k.-m. kouluja enin *Saksassa*, jossa niitä on 90, ja vähimmin *Serbiassa*, jossa on ainoastaan 1 koulu. *Venäjällä* on 39 koulua, joihin on myös *Suomen* koulut luettu. Euroopan kaikissa maissa on yhteensä 419 k.-m. laitosta.

Muun muassa saa tästä kartasta vielä tietää, kuinka paljon on k.-mykkiä Euroopan jokaisessa maassa, ja miten monta kouluijässä olevaa k.-mykkää saa opetusta tai jää ilman opetusta. Niinpä on esim. *Kreikassa* 1,600 k.-mykkää; *Tanskassa* 1,500 k.-m.; *Ruotsissa* 7,500 k.-m.; *Saksassa* 50,000 k.-m.; *Venäjällä* 150,000 k.-m. — Koko Euroopassa on 380,000 k.-m.

25 vuotta kuuromykkäinopettajana tuli viime kuussa olleeksi herra *J. A. Fjertoft* Kristiaaniassa. Hän aloitti toimintansa Balchenin k.-m. koulussa 13 p. syysk. 1881 ja on 15 vuotta ollut johtajana Kristiaaniassa k.-m. koulussa, jonka nimi on »Kristiania offentlige Skole for døve». Herra F. on samalla puheenjohtajana saman kaupungin k.-m. yhdistyksessä. Vuodesta 1891 alkain on hän kasvattanut ja opettanut 366 kuuromykkää.

Frederician k.-m. koulukin Tanskassa vietti juhlaa sen johdosta, että yksi sen opettajattarista, neiti *Helga Nielsen*, ja opettaja *Johansen* olivat olleet 25 vuotta kuuromykkäin opattajina valtion palveluksessa. Juhla pidettiin 30 p. viime elokuuta.

Suulla puhuvat paraiten norjalaiset kuuromykkät, kertoo eräs norjalainen lehti.

Viittomisessa ovat enimmin kehittyneet tanskalaiset kuuromykkät, kertoo äsken mainittu norjalainen lehti. Ruotsalaiset k.-mykkät sitä vastoin viittovat kauniimmin kuin muut pohjoismaalaiset.

Noin 150 k.-mykkää on nykyään *Kristiaaniassa* Norjassa. Niistä on jotensakin 100 jäsenenä k.-m yhdistyksessä, joka pitää joka keskiviikko ja sunnuntai-ilta kokouksiaan.

Krtstiaanin k.-m. koulussa on nykyään 79 oppilasta, 14 opettajaa ja opettajatarta sekä johtaja.

Maanviljelyskoulu k.-mykille ajetaan perustaa *Nyborgiin* Tanskaan. Kaupunki on sitä varten luvannut 10 tynnyrinalaa maata ilmaiseksi. Koulun ajetaan saada johtaja ja 2 opettajaa; ja alkaisi se toimintansa noin vuoden päästä. Oppilaita otetaan 20, jotka ovat koulussa 2 kesää ja 1 talven.

Samaan kouluun on myöskin ajateltu yhdistää kansanopistokursseja varttuneemmille oppilaille ynnä koti satunnaisesti työtömille k.-mykille.

Etupäässä puuhaavat tätä koulua *Nyborgin k.-m. koulun* johtaja *tri Forchhammer* ja saman koulun opettaja *A. V. Holm*.

Erään mykän naisen kimppuun hyökkäsi Venäjällä *Andrejewin* kiblakunnassa kolme rosvoa lokak. alkupäivinä. Kun he eivät saaneet vastausta rahanvaatimukseensa, pieksivät he häntä ja leikkasivat hänen kielensä. Paikalle rientäneet talonpojat ottivat rosvot kiinni. Kaikki kolme vangittiin.

Häät muuttuivat hautajaisiksi eräälle k.-m. morsiusparille *Ruotsissa*. Häpäpäivä oli määrätty ja kaikki oli sitä varten järjestyksessä. Oliin iloisia senkin tähden, että vihkimisen piti toimittaa kuuronykkäin oma äsken nimitetty pappi. Mutta kun tämä saapui kirkkoon, ei morsiuspari ollut vielä tullut. Sen sijaan tuotiin se surullinen ilmoitus, että sulhanen oli muutamia päiviä sitten joutunut junan alle ja heti kuollut. Kuuromykkä aikoi nimittäin kulkea pitkin rautatienrataa, mistä häntä oli jo monasti varoitettu, vaikka turhaan. Hän arveli kyllä voivansa välttää sen, ettei joutuisi junan alle, sen kautta, että hänellä oli junien aikataulu, jossa mainittiin milloin junat kulkevat, ja kello, josta hän voi nähdä ajan. Mutta aikataulussa ei olekaan mainittu mitään ylimääräisien junien kulusta; ja yksi sellainen ajoi takaapäin hänen päällensä ja surmasi hänet, juuri kun hän oli aikeissa jonkun ajan perästä mennä naimisiin.

Kuinka epäsuotuisia seurauksia on tuloksena läheisten sukulaisten avioliitosta, siitä on amerikkalainen *Graham Bell* taas huomauttanut uudessa tilastossaan, joka koskettelee vain soikeina ja kuuroina syntyneitä. Sen mukaan syntyy $3\frac{1}{2}$ kertaa enemmän sokeita lapsia läheisten sukulaisten avioliitosta kuin muista. Samaten on kokonaista 4,5 % kaikista kuuroista ja soikeina syn-

tyneistä peräisin avioliitoista, jotka ovat solmitut sisarusten lapsien välillä. Saksalaiset tilastot myös osoittavat, että esim. enemmistö änkyyttäjiä on syntyisin läheisten sukulaisten avioliitosta.

San Fransiskon läheisyydessä Pohjois-Ameriikassa olevalle kuuromykkäsokeain koululle tuotti suuri maanjäristys, joka 18 p. huhtik. hävitti osan San Fransiskon kaupunkia raunioiksi, noin 14,000 markan vahingon. Mutta vaikka tämän opiston tornista ja saavupiipuista toisia kaatui ja toiset kovasti heiluivat, niin ei kuitenkaan ainoakaan ihminen kuollut.

Tirkistelykuvia.

Tämmöisissä kuvissa, joita tällä sivulla on yksi, voi, ilman sitä, mikä niissä heti on selvästi nähtävänä, käännettyään ja tarkasti tirkisteltynään (= katseltuaan) huomata jonkun aluksi salassa olevan kuvan, joka on merkitty ainoastaan hämärillä piirteillä, mutta joka sitten kuitenkin käy selvästi huomattavaksi.

Etsikääpä nyt, missä tässä kuvassa on mies, jonka lapio on metsänvartijan kädessä, ja kehoittakaa sitten tovereitannekin sitä etsimään!

„Missä on mies, joka tähän on työkalunsa jättänyt?“ kysyy metsänvartija.

*Tiedot ja kirjoitukset, jotka painetaan ilmaiseksi, so-
pii lähettää osoitteella: Opettaja Aug. Heliä, Helsinki, So-
keainkoulu.*

Nimenmuutoksia:

Iida Helin — Kalske. Gaabriel Gynther — Kaisla, (Helsinki). Armas Eliander — Vilkki, (Längelmäki). Kaarlo Ahlman — Aulanko.

Vihityt:

Elina Valonen ja Johan Edv. Vauhkonen 19¹⁶/₁₀ 06.

Sanna Kallio ja Matti Kangas Jyväskylä 19²²/₁₀ 06.

Myytävänä.

Lukemista kuukauden jokaista päivää varten. Hinta 30 p. Tilataan opettajatar N. Helsingiuselta Kuopiossa.

Tämä kirjanen sisältää 30 lyhyttä selitystä raamatunlauseitten johdosta. Niissä on runsaasti hyviä neuvoja, lohdutusta ja ystävällisiä kehoituksia, sillä ne on kirjoittanut kokenut mies, Norjan kuuromykkäin pappi K. Svendsen. Toivottava olisi, että monet kuuromykät lukisivat ja sydämiinsä kätkisivät sanat, jotka hän on tahtonut heille lausua.

Huom.!

Kuuromykkäin perheille ja neitosille!

Parhaimmista tehtaista alituinen varasto 20 erilajisia **ompeelukoneita** myydään vähittäinmaksulla. Maksettava 20 mk. käsirahaa, ja sitten 8—10 mk. kuukaudessa. Kaikille koneille 5 vuoden takaus. Pyytäkää hintaluetteloita!

J. V. Halonen.

Liikemies lisalmella.

Kuuromykät, kirjoittakaa ja lähettäkää tietoja omaan lehteenne!

Arvoisia yksityistilaaajia, jotka eivät vielä ole lähettäneet K.-m. lehden tilausmaksua 1 m. 50 p., pyydetään lähettämään rahat mahdollisimman pian osoitteella: Herra J. Sundberg, Helsinki, Yrjönkatu 5.

Ikävyyksien välttämiseksi pyydetään k.-mykkiä tilaamaan lehtensä ja lähettämään niistä rahat joko lehden asiamiehille tai suorastaan K.-m. lehden toimitukselle.